

rajo biti užitni deli rastline pod zemljo.

Kratek čas po tem dogodku se je posrečilo admiralu Frances Drake vzbuditi pri angleški vladi zanimanje za krompir, katerega je pripeljal iz Peruja. Počasi so ga pričeli saditi, ali dolgo li ni mogel krompir pridobiti zaupanja kot ljudski živež ne v Angliji, ne v Franciji in ne v Nemčiji. Gojili so rastlino le bolj kot lepotičen grm.

Velika stiska in lakota po tridesetletni vojni šele je prisilila ljudstvo, da je začelo saditi krompir in ga uporabljati, čeprav v začetku samo kot živalsko krmo. Leta 1764 je nemški cesar Fridrik Veliki izdal posebno naredbo, s katero priporoča gojitev krompirja kot ceneni ljudski živež. Kljub prizadevanju oblasti je še preteklo 100 let predno se je udomačil krompir in postal obče hranilno sredstvo, brez katerega bi dandanes stradalo sila mnogo ljudi.

Cene in sejmska poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 18 konjev, 15 bikov, 180 volov, 361 krav, in 36 telet. Skupaj 610 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od 6—7.50, poldebeli voli 4.50—5.50, plemenski voli 4—5.50, biki za klanje 4.50—5, klavne krave debele 3.50—6.50, plemenske krave 3, krave za klobasarje 1.75 do 2.50, molzne krave 5—5.50, breje krave 3.50 do 4, mlada živina 1.25—8 Din. Prodanih je bilo 310 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 26 komadov, v Italijo 12 komadov.

Na svinjski sejmi v petek dne 26. junija je bilo pripeljanih 195 komadov svinj in prodanih 148. Cene: svinje od 5—6 tednov 60—80 Din, 7—9 tednov 90—130 Din, 3—4 mesece 160 do 250 Din, 5—7 mesecev 360—400 Din, 1 leto 600—700 Din. 1 kg žive teže 7—8 Din, zaklane svinje 1 kg 9—10 Din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 16—18, volovsko meso II. vrste 12—14, Meso od bikov, krav, telic 8—10, telečje meso I. vrste 25—35, telečje meso II. vrste 12—18, svinjsko meso sveže 14—25 Din

*

Ostanki Babilona.

Od leta 1899—1916 so razkapali nemški starinoslovci za preostanki tolikokrat v sv. pismu omenjenega srednjeazijskega vele mesta Babilon. Pred 2500 leti, ko je kraljeval v Babilonu Nebukadnecar, je bilo to na celem svetu najbolj znamenito mesto z en milijon prebivalci.

V 17. letih napornega dela so odkrili Nemci le en del starodavnega Babilona. Pred vsem so se omejili na odkopavanje Nebukadnecarjevega gradu in njegove bližnje okolice.

Nebukadnecar ni bil le mogočen kralj, pač pa tudi strahopetnež. Njegov kraljevi grad je bila izredno odporna trdnjava, ki je mogla sprejeti v svrhu obrambe veliko armado in jo tudi preskrbeti z vsem potrebnim. Kakor je razvidno iz izkoptin, se niso čutili tedanji mogočnjaki ter vladarji varne pred lastnim narodom. Nebukadnecarjeva trdnjava ni služila le kot obramba napram zunanjim sovražnikom, am-

pak je bila tudi iz mesta samega nedostopna.

Nebukadnecarjev grad je bil zgrajen na površini 48.000 kvadratnih metrov. Bil je obdan od več debelih in visokih zidov, ki so imeli na gotove razdalje obrambne stolpe. Notranjost je bila razdeljena na pet dvorov, kojih največji je bil srednji, ki je vodil do največjega poslopja cele skupine, do prestolne Nebukadnecarjeve dvorane. Odkrili so dele te dvorane, ki so dobro ohranjeni. Tukaj je sprejemal tedaj najmočnejši kralj svoje podložne kneze in zunanja odposlanstva. Stene so bile iz glazirane opeke in opremljene s slikami (mozaiki). Pri izkopavanju so našli celo prostor, kjer je stal prestol. Dvorana je bila dolga 55 m, široka 17 m. Na srednji dvor meji zapadni, kjer so bile zasebne Nebukadnecarjeve sobane in harem, spalnice, kuhinje, kopalnice ter shrambe.

Kraljevi grad, ki je bil pozidan za trojnim mestnim obzidjem, je bil obenem tudi sedež celotne državne uprave. Krog srednjega dvora so bila razvrščena stanovanja in uradni prostori državnih uradnikov, ki so bili pod neposrednim nadzorstvom kralja samega.

Vzhodni dvor je vseboval upravne prostore za podjarmljene pokrajine ter mesta in tukaj je bila nastavljena tudi davkarija babilonskega kraljestva.

Protiv severovzhodu so izkopali 14 podolgovatih kamer, o katerih trdijo, da so bile zakladnice in so služile tudi za stanovanja v najbolj vročem poletnem času. Strehe cele trdnjavske skupine so bile zgrajene v terasah. Na strehah so bili iz sv. pisma in zgodovine znani in od celega tedanjega sveta kot pravo čudo občudovani viseči vrtovi kraljice Semiramis, po katerih je raslo ter cvetelo in blestelo rastlinstvo celega Vzhoda.

Za namakanje vrtov in trdnjave so služile posebne vodozajemalne naprave, katerih ostanke so tudi našli.

Tako zgledajo danes ostanki nekdanjega svetovnega kraljestva in najbolj mogočnega vladarja tega sveta, katere so odkrili znanstveniki pred nedavnim časom svetu in so te izkoptine dokaz, kako zgodovinsko resnična so svetopisemska poročila.

*

Romanje na Brezje.

Prosvetna zveza v Mariboru ima v dneh od 2.—4. avgusta t. l. svojo vsakoletno skupščino na Brezjah, združeno z romanjem. Letos pa bomo v teh dneh še proslavili 1500 letnico efeškega cerkvenega zbora, ki je posebej utemeljil Marijino češčenje. Na župne urade lavantinske škofije pošljemo te dni prijavne pole in jih prosimo, da blagovolijo tudi letos zbrati prijave. Podrobnejša navodila, spored in natančni vozniki red bomo objavili pravočasno v listih in tudi na izkaznicah. Povdarjamo, da je polovična vožnja že dovoljena in da ba preskrbljeno za udobno potovanje. Razven pri župnih uradih se sprejemajo prijave tudi v naši pisarni, Maribor, Aleksandrova cesta 6. Prosvetna zveza v Mariboru.

DRUŠTVENE VESTI

DEKLIŠKI TABOR V SLOV. GORICAH.

Drugo nedeljo v juliju, 12. julija, bodo dekleta Slovenskih goric proslavila 1500letnico efeškega cerkvenega zbora, ki zavzema odlično mesto v zgodovini Marijinega češčenja. V nedeljo, 12. julija, so bodo zbrala pri Sv. Trojici v Slov. goricah, kjer bo velik dekliški shod. Ob 10. uri bo cerkveni govor proč. g. kanonika ČASLA, škofijskega voditelja Marijinih družb. Na izvincerkvenem zborovanju govori za Prosvetno zvezo njen predsednik g. dr. HOHNJEC. Članice Marijinih družb, dekliških zvez, prosvetnih organizacij in vobče krščanska dekleta, udeležite se tega shoda!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Krasen izid uprizoritve izvrne Silvin Sardenkove spevoigre »Zgodba male Rože« v dvorani zdraviliškega doma v Rogški Slatini 13. in 14. junija. Nebeško lepi prizori so nam predstavljali življenje sv. male Terezike pred vstopom v samostan. O verzih, pešništvu in o umešnosti skladbe je spregovoril gosp. Gregor Zafošnik iz Celja. Vsi igralci so izborno rešili svoje vloge. Želimo, da bi bila »Zgodba male Rože« kmalu natisnjena. Šla bo kmalu preko večine slovenskih odrov in upamo tudi, da preko slovenskih mej.

*

Usoda moštva potopljenih podmornic.

Pred kratkem se je pogreznila za vselej na morsko dno ruska podmornica »Tovariš«, že smo beležili tudi v predzadnji številki našega lista o strašni nesreči angleške podmornice v kitajskih vodah. Najbolj moderna angleška podmornica »Poseidon« je trčala ob kitajsko trgovsko ladjo, se potopila in v njej se je zadušilo 18 mož posadke. Ta usoda »Poseidona« nam kliče, da malo osvežimo našim čitateljem spomin glede sličnih nezgod.

Na Angleškem.

Radi trčenja z drugo ladjo se je potopila leta 1904 angleška podmornica pri otoku Wight. Enaka nesreča se je ponovila pet let pozneje pri Cromaru. Zopet se je potopila angleška podmornica leta 1905 radi eksplozije. Na čisto nepojasnen način je ostala za vselej na dnu morja leta 1929 podmornica »H 47«.

Na Italijanskem.

Leta 1928 se je potopila pri znanih Brionskih otokih italijanska podmornica »F 14«. Baš se je hotela dvigniti na površje morja, ko je zadela pri dviganju ob torpedni čoln in se je takoj pogreznila. Že drugi dan se je posrečilo, da so dovedli posadki svežega zraka. Vsa rešilna dela pa so bila zaman. Podmornico so dvigali in ko je bila le še 12 m pod vodo, tudi v njej zaprti niso dajali nobenih življenskih znakov, zadušili so jih strupeni plini.

Amerika.

Ameriške podmornice je že posebno pogosto preganjala nesreča. Dne 25. 3.